UPRAVLJANJE PODACIMA – ZAVRŠNI ISPIT 2012/2013

- **1.** Uloga UML-a u oblikovanju baze podataka: u čemu je osnovna razlika u odnosu na oblikovanje pomoću ER dijagrama? Nabrojite osnovne UML dijagrame (barem 5). (*2 boda*)
- 2. Navedite i objasnite 4 osnovna svojstva skladišta podataka. (2 boda)
- 3. Navedite razlike između skladišta podataka i operacijske (transakcijske) baze podataka. (2 boda)
- **4.** Navedite i objasnite 3 osnovna načina korištenja skladišta podataka. (*2 boda*)
- **5.** Objasnite zvjezdastu shemu (dimenzijski model). Kakvi se atributi biraju za mjere (činjenice)? Gdje se u zvjezdastoj shemi pohranjuju mjere? (*2 boda*)
- **6.** Želimo analizirati nabavu proizvoda različitih kategorija za naš trgovački lanac s obzirom na dobavljače i države iz kojih oni dolaze. Pri tome želimo omogućiti brzo dobivanje odgovora na ova i slična pitanja:
  - Koliko smo nabavili proizvoda A po mjesecima u zadnjih 6 mjeseci od dobavljača iz Austrije, a koliko od dobavljača iz Hrvatske?
  - Od kojeg dobavljača smo nabavili najveću količinu proizvoda B u proteklom tromjesečju?
  - Koliki je za 2011. i 2012. godinu bio ukupni trošak nabave (iznos u kunama) za proizvode iz kategorije "HRANA"?

Nacrtajte odgovarajuću zvjezdastu shemu koristeći isključivo sljedećih 11 abecednim redom navedenih mjera, odnosno hijerarhijskih razina: *država*, *tromjesečje*, *jedinična_nabavna_cijena*, *datum*, *godina*, *kategorija_proizvoda*, *količina*, *mjesec*, *dobavljač*, *trošak_nabave*, *proizvod*.

Sami zaključite što od navedenog su hijerarhijske razine u dimenzijama, a što nije te koliko ukupno ima dimenzija. Trošak nabave računat ćemo kao umnožak količine nabave proizvoda te njihove jedinične nabavne cijene. Za činjeničnu tablicu napisati sve atribute, a za dimenzijske tablice samo hijerarhijske razine (pazite na poredak hijerarhijskih razina). (3 boda)

- **7.** Što su agregacijske tablice? U kojim slučajevima treba kreirati agregacijske tablice? Na temelju modela podataka iz zadatka 6 navedite dva primjera agregacijske tablice. (*2 boda*)
- **8.** Objasnite korištenje iste dimenzijske tablice u više različitih uloga na primjeru iz zadatka 6. Uzmite da bismo htjeli nadopuniti taj model na način da bilježimo vrijeme kad nabavljeni proizvod stiže u skladište proizvoda i vrijeme kada isti proizvod stiže u neku trgovinu u našem trgovačkom lancu. Mjere nije potrebno odrediti. (*2 boda*)
- **9.** Navedite i objasnite barem 3 temeljne razlike između tradicionalnog i stvarnovremenskog skladištenja podataka. (*2 boda*)
- 10. Navedite prednosti i nedostatke preslikavanja iz XML strukture u relacijsku strukturu. (2 boda)
- **11.** Navedite svojstva izvornog sustava za upravljanje XML bazom podataka. Navedite barem 3 takva sustava. (*2 boda*)
- **12.** Navedite i kratko objasnite osnovnu podjelu metoda dubinske analize podataka. (2 boda)

13. Ako su poznati transakcijski podaci o prodaji proizvoda A,B,C i D prikazanih u sljedećoj tablici i ako oznaka 1 znači prisustvo nekog proizvoda u odabranoj transakciji, podesite minimalne razine parametara (minimalna potpora – *minSupp*; minimalna pouzdanost – *minConf*, minimalno poboljšanje – *minLift*) kako bi se konačno analitičaru prikazala samo pravila C=>D i D=>C. (*3 boda*)

	Α	В	С	D
T1	1	1	0	0
T2	1	1	0	0
Т3	1	1	0	0
T4	0	0	1	1
T5	0	0	1	1
Т6	1	0	0	0

14. Ispišite XML dokument koji nastaje kao rezultat sljedećeg upita u jeziku Xquery (ulazni dokument s korjenskim elementom *purchaseOrder* je zadan kao varijabla *\$doc*). (*2 boda*)

```
xquery version "1.0";
<output>
{
     let $doc := <purchaseOrder orderDate="1999-10-20">
     <items>
           <item itemid = "ID100">
                oductName>Skripta iz UP
                 <quantity>4</quantity>
                <priceHRK>42.9</priceHRK>
           </item>
           <item itemid = "ID101">
                 cproductName>Gumica za brisanje
                 <quantity>2</quantity>
                <priceHRK>39.9</priceHRK>
           </item>
           <item itemid = "ID102">
                 oductName>Alat
                 <quantity>6</quantity>
                <priceHRK>21.9</priceHRK>
           </item>
     </items>
     </purchaseOrder>
     for $x in $doc/items/item
     where $x/priceHRK>35 and $x/quantity>2
     order by $x/productName
     return
           <selectedItem>
                 {\$x/productName}
                 <price>{$x/priceHRK/text()}</price>
           </selectedItem>
     </output>
```